

Наличие полисемантических и патронимических ФЕ с колоронимами образует основу для метафорического переноса и фразеологизмы-дериваты, которые могут употребляться как самостоятельные обороты.

Ключевые слова: фразеологізм / фразеологічний оборот, колороним, синонимія, антонимія, фразеологізм-дериват.

Summary

The article dwells on the description of the system of phraselogical connections and semantic abilities of colour names in English. It is established that mostly semantic abilities of such lexemes are presented by phraseological synonymy and antonymy. The presence of polysemic, omonymic and patronymic phraseological units with colour names makes the basis for metaphoric transfer and phraseological derivatives that can be used as independent units.

Keywords: phraseological unit, colour name, synonymy, antonymy, phraseological derivative.

УДК 81'276.6: 359

Дакі О. А.,

кандидат філологічних наук,

Київська державна академія водного транспорту

імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного

(Ізмаїл)

ТЕМАТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ НАЗВ СУДЕН В УКРАЇНСЬКІЙ МОРСЬКІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

На основі сучасної терміносистеми формуються і функціонують усі галузі науково-професійної діяльності. Українська морська термінологія на сучасному етапі перебуває у процесі становлення, через що відзначено термінологічну нестабільність.

Особливої актуальності зазначена проблема набуває у професійній комунікації спеціалістів та науковців, у викладанні та опануванні спеціальних морських дисциплін, бо ці процеси вимагають знання та постійного використання морських термінів, зокрема знання термінів на позначення назв суден та їх класифікації. Це дає змогу підвищувати фаховий рівень у морській галузі та орієнтуватись у сучасній науковій літературі, через яку відбуваються передача і поширення наукових понять та наукової інформації.

Мета роботи: виділити тематичну групу на позначення назв суден, подати їх класифікацію. Реалізація поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань:** 1) визначити сутність тематичної групи у галузевій терміносистемі; 2) дібрати терміни на позначення назв суден; 3) подати їх класифікацію. Матеріалом дослідження послужили енциклопедичні видання [5] та словники термінів [4; 9], а також тексти з підручників [12], навчальних посібників [3; 6] та монографій [17].

Питання класифікації тематичних груп термінологічних одиниць стали об'єктом дослідження таких вчених, як Л. В. Козак, Л. В. Харчук, Л. А. Халіновська, О. Я. Андріянова, Л. В. Ярова. Так, у статті Л. В. Козак проаналізовано предметно-поняттєвий аспект української технічної термінології, подано класифікацію цього шару лексики за тематичними групами [8]. Статтю Л. В. Харчук присвячено аналізу тематичних груп електроенергетичних термінів на поняттєвому рівні

терміносистеми, що складає основу її організації [15]. У статті Л. А. Халіновської проаналізовано окремі тематичні групи авіаційної лексики на позначення назв “літальних апаратів” та “повітряних суден” [14]. У кандидатській роботі О. Я. Андріянової досліджено військово-морську термінологію української мови: етапи її формування та семантику [1], кандидатська дисертація та монографія Л. В. Ярової присвячена російській морській термінології судноводіння (лінгвістичний аналіз) [16; 17].

Терміносистема української морської спеціальної лексики має системний характер, який виявляється передусім у системних зв'язках лексичних значень терміноодиниць, що утворюють різні семантичні підсистеми. Такі підсистеми, що базуються на екстралінгвальних засадах за співвіднесеністю лексем-терміноодиниць із позамовною дійсністю, в свою чергу, підрозділяються на певні тематичні групи, далі – на підгрупи, мікрогрупи.

Тематичні групи, або ряди, за останніми лінгвістичними дослідженнями, не є польовою структурою, оскільки не мають ознак польової організації як ціле [10, 181]. До важливої ознаки тематичної групи у такому випадку відносять позамовну зумовленість елементів і різнотипність зв'язків між її членами або їх відсутність.

У роботі дотримуємося думки, що тематична група – це “об'єднання лексичних одиниць, засноване на позалінгвістичній дійсності, в основі визначення якого лежить подальше членування загального поняття, що входить у зміст категорії пізнання” [13, 47]. Особливість тематичної групи в цьому випадку виявляється у поєднанні логічного членування широкого поняття і його мовного “наповнення”, мовного членування уявлень людини про об'єктивну дійсність. Тематичні групи можуть включати у свій склад слова, які виражають окремі конкретні поняття, одиничні або об'єднані в лексико-семантичні групи.

Однією з тематичних груп є група **назви суден**. Перш за все слід визначити, який обсяг має термін **судно**, для цього звернімося до його визначення в енциклопедичному словнику: “Судно, плавуча інженерна споруда, призначена для перевезень вантажів і пасажирів, водного промислу, добування корисних копалин, дослідних робіт, спортивних змагань та виконання інших завдань мореплавання і судноплавства” [4, 413], отже у словнику виокремлено у дефініції **судна** основне призначення суден, за яким їх можна первинно розкласифікувати.

Вважаємо класифікаційними ознаками суден наступні:

- **за призначенням;**
- **за районом плавання:** морські (*дальнього, необмеженого, прибережного, льодового плавання, рейдові*), внутрішнього плавання (*річкові, озерні*), змішаного плавання (*ріка – море*);
- **за типом головного двигуна (енергетичної установки):** *теплоходи* (двигун внутрішнього згорання), *пароплави* (парова машина), *турбоходи* (парова турбіна), *газотурбоходи* (газова турбіна), *дизель-електроходи* (електричні установки, які отримують енергію від двигуна внутрішнього згорання), *електроходи* (електричні установки, які отримують енергію від турбіни), *атомоходи* (атомна енергетична установка);

– **за способом руху:** водовитісняючі, підводні, з динамічними принципами підтримки (*глісери, на підводних крилах, на повітряній подушці*);

– **за способом руху і типом рушія:** самохідні: гребні, вітрильні та моторні судна (гвинтові, з крильчастим, водометним або роторним рушієм), несамохідні судна (наприклад, *баржі*);

– **за матеріалом корпусу:** сталеві, з легких сплавів, пластмасові, дерев'яні, залізобетонні, композитні тощо;

– **за архітектурно-конструктивним типом і кількістю гребних валів:** одно- і двокорпусні, одно- і багатопалубні, з кормовим, середнім і проміжним розташуванням машинного відділення, одновальні тощо.

Подібну класифікацію подають у підручниках [12] та навчальних посібниках для майбутніх спеціалістів з морської справи [3; 6], вона є чинною для суден, які занесені у "Регістрову книгу суден" України [11].

Близьку класифікацію за наведеними ознаками знаходимо у термінологічному словнику, де судна поділяються на класи і типи залежно від призначення і району плавання, на що вказується у дефініції морського судна, ось як: "*Морське судно, самохідне або несамохідне судно, використовується для перевезення морем вантажів, пасажирів, багажу, пошти, для рибного чи іншого морського промислу, добування корисних копалин, рятування, буксирування інших суден та інших плавучих об'єктів, гідротехнічних робіт, підйому затонулого у морі майна, несення спеціальної служби (охорони промислів, санітарної і карантинної служб), наукової, навчальної та культурних цілей і т.д.*" [4, 414].

Цивільні судна. Отже, найбільш важливою із вищезазначених класифікаційних ознак є та, що враховує **призначення** суден. Тому сучасну тематичну класифікацію цивільних морських транспортних суден умовно можна розподілити на дві великі групи: **пасажирські** та **вантажні** судна.

Пасажирські судна. Тематична група **пасажирські** судна поділяється на підгрупи: судна *лінійного плавання; круїзного плавання; лінійно-круїзного плавання; пасажирські пороми; прогулянкові*, наприклад: *океанські, морські, річкові лайнери, круїзні судна, яхти, пороми*.

Вантажні судна. Тематична група **вантажні** судна має в своєму складі такі підгрупи: **наливні, комбіновані й суховантажні**.

До тематичної підгрупи **наливні** судна входять такі терміни, як: *нафтовози, продуктонафтовози, газовози, спиртовози, масловози* та ін; а до тематичної підгрупи **комбіновані** судна, наприклад: *рудонафтовози*.

Тематична підгрупа **суховантажні** судна включає такі терміни:

– судна для перевезень масових вантажів – **вужькоспеціалізовані**, наприклад: *вуглевози, рудовози, лісовози, зерновози*; а, наприклад, така тематична підгрупа, як:

– судна **поєднаної спеціалізації** об'єднує терміни: *вуглерудовози, лісозерновози, бавовнолісовози* та ін;

– судна **для перевезень генеральних вантажів**, наприклад: *рефрижераторні* судна;

– спеціалізовані **за способом перевезень**, як-от: залізничні і автомобільні пороми, трейлеровози, контейнеровози, ролкери *ro-ro*, *lo-lo*, *ro-рах*, балкери, танкери, універсали; вантажопасажирські.

До тематичної підгрупи **промислові** судна входять такі терміни, як:

– (**рибодобувні** і **рибопереробні**: *однопалубні траулери, сейнери, траулери-сейнери, сейнери-траулери й судна, спеціалізовані по виду улову риби, що добувається – тунцелови, китобійні судна, дрифтери*).

Розрізняють:

– **добувні промислові** судна (*траулери і сейнери, дрифтери, китобійні і звіробійні судна та ін.*);

– **оброблювальні** (*крабо- і рибоконсервні плавучі бази, китобазы, рибообробні рефрижератори та ін.*).

До тематичної групи **назви суден** також входять такі підгрупи:

– **науково-дослідні** (*експедиційні, гідрографічні*);

– **навчальні та спортивні**;

– **спеціальні** (*лоцманські, плавучі маяки, пожежні, плавучі електростанції, плавучі бурові установки, бурові судна, трубоукладальники, судна забезпечення бурових робіт, судна підводно-технічних і водолазних робіт, судна для добування твердих корисних копалин на шельфі*);

– **судноремонтні** (*плавмайстерні, плавучі крани, плавучі доки*);

– **службові** (*криголами, буксири, штовхачі, роз'їзні катера*). Серед криголамів розрізняють *криголами-лідери, лінійні, допоміжні та портові*;

– **рятувальні** (*бази, боти, понтони, буксири*);

– **технічні** (*грунтовози, днопоглиблювачі, плавучі крани, плавучі доки, плавучі майстерні, кабельні судна та ін.*).

Військові кораблі. *Корабель* (від грец. *karabos*), має у словнику чотири значення:

“1) судно, яке має озброєння та інші технічні засоби для рішення бойових і забезпечуючих завдань, військовий екіпаж і несе військово-морський прапор. Корабель оснащується ракетним, торпедним, артилерійським, протичовновим, мінною і протимінною зброєю, а також засобами радіоелектронної боротьби.

2) повітряний корабель, багатомісний авіаційний або повітроплавний літальний апарат (літак, дирижабль);

3) космічний корабель, пілотований літальний апарат, призначений для польоту людей в космос, або безпілотний – для доставки вантажів на орбітальну станцію. В останньому випадку він іменується транспортним космічним кораблем. Космічним кораблем може бути її обчислене або одноразового використання;

4) (*іст.*) великий бойовий вітрильник з сильним артилерійським озброєнням, що мав 3 щогли з прямими вітрилами” [4, 198]. До розглянутої теми дотичними є два значення: перше і останнє.

Таким чином, до тематичної класифікації **назв суден** входить велика група назв **військових кораблів**, до неї належать терміни-назви класів, підкласів

і типів кораблів. Подібна тематична класифікація ґрунтується на позалінгвістичних засадах, наприклад:

Підводні човни:

– **підводні човни атомні** (багатоцільовий підводний човен атомний) та **неатомні** (багатоцільовий підводний човен, підводний човен спеціального призначення, надмалий підводний човен) [2; 5];

– підводний човен, атомна підводний човен, підводний човен атомна ракетна, атомна підводний човен з балістичними ракетами, атомна підводний човен з крилатими ракетами [4; 5];

– **підводні кораблі:** ракетні підводні човни, ударні підводні човни, торпедні підводні човни, дослідницькі підводні човни [5; 9].

Надводні кораблі:

1) **авіаносці** (авіаносець багатоцільовий) [2; 5];

авіаносець, авіаносний корабель, авіаносний крейсер, легкий авіаносець, авіаносець багатоцільовий, важкий авіаносець, ударний авіаносець, конвойний авіаносець [4; 5],

2) **універсальні бойові кораблі основних класів** (крейсер) [2; 5];

авіаносний крейсер, крейсер, крейсер легкий, важкий крейсер, лінійний крейсер, ракетний крейсер [4; 5];

3) **надводні кораблі та судна:** крейсери [5; 9]; ескадрений міноносець – есмінець [2; 5]; ескадрений міноносець [4; 5]; ескадрені міноносці [5; 9]; фрегат, корвет – малий фрегат [2; 5]; фрегат [4; 5];

4) **бойові катери** (ракетний катер, торпедний катер, патрульний катер; десантний катер) [2; 5]; бронекатер, десантний катер, ракетний катер, сторожовий катер, торпедний катер [4; 5]; ракетні катери, малі сторожові і торпедні катери, річкові патрульні катери [5; 9];

5) **кораблі протимінної оборони** (загороджувач мінний, тральщик-шукач мін, морський тральщик, базовий тральщик, рейдовий тральщик) [2; 5]; мінний загороджувач [4; 5]; тральщики і мінні кораблі [5; 9];

6) **амфібійні сили** (універсальний десантний корабель, десантний транспорт-док, танко-десантний корабель, великий десантний корабель, малий десантний корабель, десантний катер) [2; 5]; великий протичовновий корабель десантний корабель десантний катер [4; 5]; десантні кораблі [5; 9];

7) **кораблі спеціального призначення** (корабель управління, розвідувальний корабель, навчальний корабель) [2; 5]; танкер, транспортне судно [4; 5]; плавучі бази, плавучі майстерні, розвідувальні кораблі, кораблі зв'язку і управління, гідрографічні кораблі, кораблі постачання, транспортні та вантажні судна, рятувальні та пожежно-дезактиваційні судна, навчальні кораблі, кабельні судна, госпітальні судна, торпедолови і кораблі-мішені, вимірювальні судна, судна розмагнічування, патрульні криголами, водолії, буксири, роз'їзні судна, допоміжні судна [5; 9].

Порівняймо зміст словникової статті із наведеною вище класифікацією: “Класифікація кораблів і суден ВМФ (ВМС), розподіл військових кораблів (суден)

на класи, підкласи і типи (проекти) залежить від їх призначення, озброєння, водотоннажності та інших тактико-технічних даних. Клас складають кораблі, що мають однакове бойове призначення і основне озброєння. У підклас входять кораблі одного і того ж класу, що відрізняються один від одного водотоннажністю і спеціалізацією. Тип (проект) складають кораблі одного підкласу, що мають однакові тактико-технічні дані, але відрізняються від кораблів цього ж підкласу зовнішнім виглядом, конструктивними деталями і технічною оснащеністю. Крім того, бойові кораблі поділяються на ранги” [4, 183].

У Радянському Військово-морському флоті було чотири ранги кораблів. Приналежність до того або іншого рангу визначалася Положенням про класифікації кораблів і судів.

“Ранг корабля, вид класифікації військових кораблів залежить від їх тактико-технічних елементів” [4, 364]. Вищим рангом у ВМФ є перший, до якого відносяться в основному великі надводні кораблі і атомні підводні човни. “Розподіл на ранги визначає старшинство і права командирів, а також норми матеріально-технічного забезпечення кораблів” [4, 364].

Отже, тематична класифікація військових кораблів і суден поділяється на:

класи за такими ознаками:

- бойове призначення;
- основне озброєння;

підкласи за такими ознаками:

- водотоннажність;
- спеціалізація;

типи (проекти) за такими ознаками:

- зовнішній вигляд;
- конструктивні деталі;
- технічна оснащеність.

У багатьох країнах принципи класифікації кораблів і суден відрізняються. За класифікацією ВМС США, наприклад, флот підрозділяється на:

– **бойові кораблі основних класів:**

стратегічні підводні човни, багатоцільові підводні човни, авіаносці, лінійні кораблі, крейсери, ескадрені міноносці, фрегати;

– **бойові катери:**

патрульні катери, річкові катери, катери забезпечення розвідувально-диверсійних груп та ін;

– **десантні кораблі і судна:**

кораблі управління амфібійними силами, десантні кораблі (з підкласами: універсальні, десантні вертольотоносці, десантно-вертолітні кораблі-доки, танкодесантні кораблі, десантні транспорти-доки), кораблі вогневої підтримки десанту, десантні вантажні перевезення, десантно-висаджувальні засоби;

– **мінно-тральні кораблі:**

мінні загороджувачі, тральщики (з підкласами: тральщики, базові тральщики, рейдові тральщики, катери-тральщики та ін);

– **допоміжні судна:**

навчальні, штабні і розвідувальні кораблі, плавбази, транспортні танкери, дослідні, океанографічні, госпітальні, кабельні судна, буксири, плавдоки, баржі, плавкрани, ліхтери та ін.

Склад наведених вище термінів також можна перевірити за словником [4, 184].

Єдиної міжнародної класифікації військових кораблів не існує й у кожній окремій країні, яка має свої військово-морські сили, прийнята своя система розподілу кораблів на класи [4, 184], хоча у інтернет-мережі зустрічається загальноприйнята Міжнародна класифікація кораблів, до складу якої входять такі терміни:

- лінійні кораблі,
- авіаносці;
- крейсера: ракетні крейсери або крейсера КРЗ (з керованою ракетною зброєю), крейсера-вертольотаносці, допоміжні крейсера, навчальні крейсера;
- фрегати: фрегати КРЗ;
- корвети;
- ескадрені міноносці;
- міноносці;
- канонерські човни;
- підводні човни [7].

Отже, тематична група термінів **назви суден** в українській мові розподіляється на дві великі підгрупи: **цивільні (транспортні)** та **військові** судна. Терміни на позначення транспортних суден мають розгалужену структуру, яка живиться їх спеціалізацією за призначенням. Такий розширений склад назв-термінів транспортних суден притаманний лише ХХ–ХХІ ст., а для минулих століть серед суден найбільшого розповсюдження в українській мові дістали терміни на позначення невеличких риболовецьких суден.

Терміни-назви військово-морських суден чітко регламентовані військово-морськими уставами певних держав. Деякі терміни із минулого замінюють сучасні назви кораблів, а дуже багато термінів перейшли до розряду історизмів. Водночас деяка частина з них (наприклад, *вітрильні судна*) широко відома сучасним носіям мови через спорт, художню літературу, кіно, телебачення.

Оскільки морська термінологія відображає систему понять морської справи і виробництва, то можемо зробити висновок, що її системність базується не лише на мовних, а й на екстралінгвальних ознаках.

Будь-яка класифікація морських суден і кораблів завжди трохи умовна через відсутність чітких загальновизнаних критеріїв класифікації і у зв'язку з різноманітністю відмінних ознак, окрім цього існують певні типи суден, наприклад, допоміжних та технічно-допоміжних, які є спільними для цивільних та військових суден (так звані зони поєднання різних терміносистем), також є дрібні судна, які важко врахувати у класифікації.

Перспективами подальших розвідок вважаємо створення українських термінологічних словників з морської справи із сучасним реєстром терміноодиниць у повній відповідності із тими вимогами, що висуваються до термінів.

Література

1. Андріянова О. Я. Військово-морська термінологія української мови : формування та семантика : автореф. дис. ... к. філол. н. : 10.02.01 "Українська мова" / О. Я. Андріянова. – Запоріжжя, 2011. – 21 с.
2. Бабич В. В. Город Святого Николая и его авианосцы / В. В. Бабич. – Николаев : Атолл, 2013. – 805 с.
3. Винников В. В. Системы технологий на морском транспорте (перевозка и перегрузка) : [учебное пособие] / Винников В. В., Крушкин Е. Д., Быкова Е. Д. ; [под общ. ред. В. В. Винникова]. – 2-е изд., перераб. и доп. – О. : Фенікс ; М. : ТрансЛит, 2010. – 576 с.
4. Военно-морской словарь / [гл. ред. В. Н. Чернавин]. – М. : Воениздат, 1989. – 511 с.
5. Военный энциклопедический словарь. Министерство обороны СССР. Институт военной истории. – М. : Военное издательство. – 1983. – 864 с.
6. Зеркалов Д. В. Международные перевозки грузов : [учебное пособие] / Д. В. Зеркалов, Е. Н. Тимошук. – К. : Основа, 2009. – 529 с.
7. Классы кораблей и судов ВМФ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://traditio-gi.org/wiki/Классы_кораблей_и_судов_ВМФ.
8. Козак Л. В. Тематична структура української технічної термінології [Електронний ресурс] / Л. В. Козак. – Режим доступу : <http://ukrmova.com.ua/2011/Artcl15.pdf>.
9. Павлов А. С. Военно-морской флот России и СНГ 1992 г. : [справочник] / А. С. Павлов. – Якутск, 1992. – Вып. 2. – 161 с.
10. Полевые структуры в системе языка / [науч. ред. З. Д. Попова]. – Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1989. – 196 с.
11. Регістрова книга суден 2012. – К. : Регістр судноплавства України, 2012. – 282 с.
12. Скопков В. И. Технология перевозки грузов морем : [учебник для вузов] / В. И. Скопков. – 3-е изд., перераб. и доп. – СПб. : АНО НПО "Мир и Семья", 2001. – 560 с.
13. Соколовская Ж. П. Проблемы системного описания лексической семантики / Ж. П. Соколовская. – К. : Наукова думка, 1990. – 183 с.
14. Халіновська Л. А. Тематичні групи на позначення назв літальних апаратів та повітряних суден в українській авіалексичі [Електронний ресурс] / Л. А. Халіновська. – Режим доступу : <http://term-in.org/goods/15-1-1-1/category/id90/>.
15. Харчук Л. В. Тематична класифікація українських електроенергетичних термінів [Електронний ресурс] / Л. В. Харчук. – Режим доступу : <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/51291/12-Kharchuk.pdf?sequence=1>.
16. Ярова Л. В. Російська морська термінологія судноводіння (лінгвістичний аналіз) : автореф. дис. ... к. філол. н. : 10.02.02 "Російська мова" / Л. В. Ярова. – Дніпропетровськ, 2000. – 21 с.
17. Яровая Л. В. Русская морская терминология судовождения / Л. В. Яровая. – Одесса : Феникс, 2005. – 200 с.

Анотація

У статті розглянуто тематичні групи на позначення назв суден у складі української морської термінології упродовж останніх десятиріч, запропоновано тематичну класифікацію за екстралінгвістичними чинниками, виявлено розбіжності та зони перетину у розподілі цивільних та військових термінів-назв суден. Морська термінологія відображає систему понять морської справи і виробництва, тому можемо зробити висновок, що її системність базується не лише на мовних, а й на екстралінгвальних ознаках.

Ключові слова: термін, морська термінологія, тематичні групи, назви суден, цивільні судна, військові кораблі.

Аннотация

В статье рассмотрены тематические группы названий судов в составе украинской морской терминологии в последние десятилетия, предложено тематическую классификацию,

учитывающую экстралингвистические факторы, выявлены расхождения и зоны пересечения в разделении гражданских и военных терминов-названий судов.

Морская терминология отражает систему понятий морской сферы, потому что ее системность базируется не только на языковых, но и на экстралингвистических признаках.

Ключевые слова: термин, морская терминология, тематические группы, названия судов, гражданские суда, военные корабли.

Summary

The article examines the thematic groups of the names of ships as part of Ukrainian maritime terminology in recent decades. It is proposed thematic classification that takes into account extra-linguistic factors. There are identified differences and areas of intersection in the allocation of civil and military terms-names of ships.

Marine terminology reflects a system of concepts in maritime domain, because its system is based not only on language signs but also on extra-linguistic signs.

Keywords: term, marine terminology, thematic groups, civil ships, naval ships.

УДК 811.111'255.4:811.161.2

Денисенко Н. В.,

кандидат філологічних наук,

Мілько Н. Є.,

асистент,

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

ВІДТВОРЕННЯ ІНВЕРСІЇ ЯК ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧА ПРОБЛЕМА

Одним із найважливіших питань сучасного перекладознавства є вирішення проблеми перекладної адекватності, співвідношення смислу вихідного та цільового текстів і мовленнєвих засобів, які виражають цей смисл. У рамках даної проблеми значної ваги набуває питання про відтворення значень емпатичних мовних елементів, які є невід'ємним складником авторської стилістики. Наша стаття присвячена дослідженню способів відтворення емпатичної інверсії в англійських художніх текстах в українському перекладі. Важливість такого дослідження зумовлена необхідністю вирішення як теоретичних, так і практичних проблем художнього перекладу.

На різних етапах формування наукової думки на проблему перекладу художнього тексту звертали свою увагу дослідники в галузі перекладознавства, серед яких слід зазначити Л. С. Бархударова, Т. О. Казакову, В. І. Карабана, Л. Нелюбіна, Я. Й. Рецкера, О. В. Федорова, О. Д. Швейцера, Р. П. Зорівчак, М. О. Новикову, Л. В. Коломієць, В. В. Коптилова, І. В. Корунця, О. І. Чередниченка. Їхні дослідження разом із розвідками перекладознавців інших країн – С. Басснет, С. Влахова, І. Левого, А. Лефевра, А. Поповича, А. Федорова, С. Флоріна, К. Чуковського та ін. – є міцним фундаментом для подальшого розвитку цієї науки.

Метою статті є з'ясування особливостей відтворення емпатичної інверсії англійської мови в українському художньому перекладі.

Поставлена мета визначила необхідність виконання таких **завдань**, як опис труднощів відтворення емпізи в перекладі та виявлення прийомів